

การศึกษาระบบการจัดการแบบกงสี: กรณีศึกษาธุรกิจโรงสี

กฤษณะ แซ่ตั้ง*

บทคัดย่อ

การศึกษาระบบการจัดการแบบกงสี: กรณีศึกษาธุรกิจโรงสี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปในการบริหารจัดการแบบกงสี 2) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของการบริหารจัดการแบบกงสี 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาการบริหารจัดการแบบกงสี 4) เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบการบริหารจัดการแบบกงสี โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างเก็บข้อมูลจากเจ้าของกิจการธุรกิจประเภทโรงสีขนาดใหญ่จำนวน 20 โรงสี ที่มีระบบการบริหารจัดการแบบกงสีและไม่ใช่กงสีโดยมีการดำเนินธุรกิจอยู่ในจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นอย่างน้อยจังหวัดละ 1 โรง

ผลการศึกษารูปได้ว่า

1) ลักษณะการบริหารจัดการแบบกงสีสามารถจำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ร้อยละ 57.14 เป็นการบริหารจัดการแบบช่วยกันทำหน้าที่ภายใต้ธุรกิจเดียวกัน ร้อยละ 14.29 เป็นการบริหารจัดการแบบธุรกิจประเภทเดียวกันแต่แบ่งเป็นธุรกิจย่อยและร้อยละ 28.57 เป็นการบริหารจัดการแบบสมาชิกในกงสีทำธุรกิจแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน

2) การบริหารจัดการแบบกงสีทั้งทางด้านการผลิต การตลาด นั้น ไม่มีผลกระทบหรือไม่พบปัญหาจากการบริหารจัดการแบบกงสี แต่ในส่วนทางด้านการเงินและการจัดการ พบว่า ด้านการเงินมีส่วนในการก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ในด้านการจัดการ พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากตัวของผู้นำ การแบ่งอำนาจหน้าที่ไม่ลงตัว การจำกัดสิทธิทางเพศ

3) แนวทางการแก้ไขปัญหาคควรมีการจัดระบบที่ปรึกษาเป็นคณะกรรมการกลางเพื่อดูแลการบริหารจัดการกงสีให้อยู่ในระบบการบริหารจัดการโดยมีการวางแผน การจัดองค์กร การนำ การควบคุมไปจนถึงการตรวจสอบ อีกทั้งควรนำวงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริหาร จนสามารถจัดทำเป็นมาตรฐานของแต่ละกงสีได้

---

* บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิตาลัยขอนแก่น. 109 หน้า.

The Study of Gathering Management System: Case Study on Rice Mill Business

Krisana Saetang*

Abstract

This research aims to study gathering management system in rice mill business and the objectives are 1) To study general environments of gathering management system 2) To study internal environment and external environment of gathering management system 3) To study problems of gathering management system 4) To find solution to improve gathering management system. The qualitative data were collected by using structured interview with large-size rice mill business owners, both gathering management system and non-gathering management system, within Khon Kaen Province and nearby provinces, at least one business owner from each province.

The conclusions of the research are

1) Gathering management system's attributes can be divided into 3 types: same job same business-type management (57.14 percents), same business-type different branches management (14.29 percents) and, different-types business management (28.57 percents).

2) Problem cannot be found in operation and marketing of gathering management system, however, problems are found in financial on compensations and benefits, also, problems are found in management system on leadership, unsettle empowerment, and gender discrimination.

3) The solution to improve gathering management system are that consulting committee should be setup to manage gathering business by planning, organizing, leading, controlling, and checking. Quality cycle such as PDCA will be used to improve the management system as a standard for each gathering system.